

Grup de treball: Mobilitat i transport públic

Reunió 1 del Grup de treball

Data: Dimarts 14 de març de 2023, de 19:00h a 20:45h

Lloc: Reunió via zoom

Objectius:

- Realitzar la trobada inicial del grup de treball
- Concretar iniciatives per impulsar una mobilitat sostenible al Collsacabra
- Recollir idees i propostes per a l'Estratègia Collsacabra Futur
- Programar tasques per a la concreció de les accions

Ordre del dia i temes a tractar:

19:00h	Benvinguda i roda de presentacions
19:10h	Presentació del projecte tractor resultant del procés participatiu de 2022
19:20h	Torn obert de preguntes, comentaris, etc.
19:30h	Dinàmica: operativitzem (priorització) Com? Qui? Quan?
20:15h	Conclusió i propers passos
20:30h	Final de la reunió

Assistents:

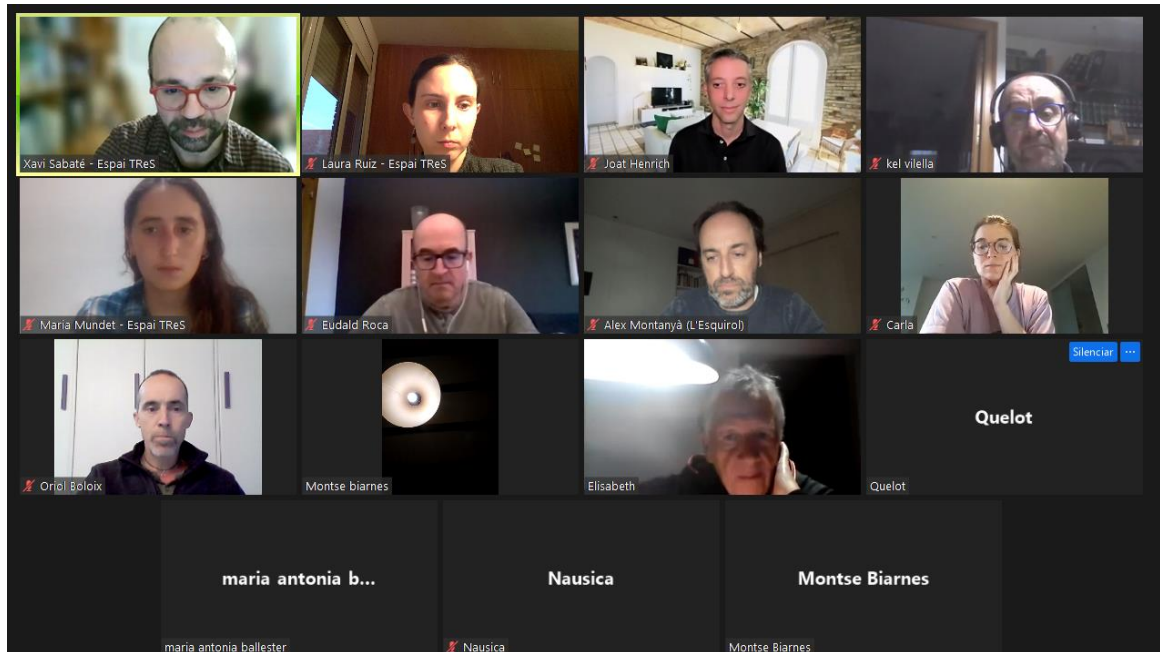
Assistent	Població	Assistent	Població
Eudald Roca Ferrer	Cantoni	Nausica Estragués Casadesús	L'Esquirol
Joat Henrich i Ballester	L'Esquirol	Sònia Martínez Miquel	L'Esquirol
Mariona Casas	L'Esquirol	Carla Camprubí	L'Esquirol
Anna Casadesús	L'Esquirol	Aitor vives Recuenco	L'Esquirol
Oriol Boloix	L'Esquirol	M. Antònia Ballester Jou	L'Esquirol
Elisabeth Fusté Torra	L'Esquirol	Quelot	L'Esquirol
Met Castanyer	L'Esquirol	Alex Montanyà	L'Esquirol
Montserrat Biarnès Raber	L'Esquirol		

COLLSACABRAFUTUR

Acta de la reunió:

19:00h Benvinguda i roda de presentacions

Es dona la benvinguda als participants i després d'uns minuts de cortesia es procedeix a fer una breu ronda de presentacions, on els participants poden dir el seu nom, si pertanyen a alguna entitat, el municipi d'on son o on viuen, etc.

Es repassa breument els antecedents de l'any passat, s'explica la formula del grup de treball que s'ha adoptat per entomar els projectes tractor de l'estratègia CollsacabraFutur, i es fa èmfasi en la vocació de continuïtat d'aquest grup de forma autònoma.

19:10h Presentació del projecte tractor resultant del procés participatiu de 2022

Es presenta la fitxa del projecte tractor sorgit del procés de 2022, que també es va enviar prèviament als participants, junt a l'ordre del dia de la sessió, a través d'un panell en línia.

Títol	Línia directa Collsacabra-Vic-Barcelona Revisió dels horaris de bus i altres iniciatives per impulsar una mobilitat sostenible		
Punt del decàleg	5. Una mobilitat sostenible entre els pobles del Collsacabra i amb la resta del territori	Objectius	Promoure el transport públic entre els pobles del Collsacabra Racionalitzar el servei de transport públic per a que doni resposta a la demanda real
Descripció	<ul style="list-style-type: none"> Recuperar autobusos directes de la línia Rupit – Cantonigòs - l'Esquirol – Vic (essent de 30 minuts màxim el temps de l'Esquirol a Vic), més Barcelona (alguns). Construir una llançadora a demanda per Tavertet , d'aquesta manera els turistes haurien de deixar el cotxe i anar amb transport públic. Replantejar el model d'horaris i ajustar-los a la població, escolars i turistes, tenint, per lo menys, un horari de matí, un de migdia i un per la tarda. Sobretot queda molt penjat Tavertet. Dur a terme una bona coordinació perquè els usuaris no s'hagin d'esperar a agafar l'autobús i aquest no trigui tant en fer els viatges. Habilitar un servei de vehicles municipals per transport de la gent gran. Proporcionar, tant als turistes com als locals, un transport públic de qualitat i que passi per tots els pobles, amb punt central a Cantonigròs, i que serveixi com a element vertebrador per fer rutes guiades i paquets turístics que combinin cultura, patrimoni i turisme, afavorint, a més de la diversificació turística, la mobilitat sostenible i la creació de llocs de treball amb guies qualificats, que proporcionin una millor experiència al visitant i a la vegada serveixi com a eina de conscienciació ambiental . Aquest transport públic podria proporcionar ofertes durant la setmana per atraure més visitants de dilluns a divendres, i així desestacionalitzar l'oferta turística. 		
Agents implicats	<ul style="list-style-type: none"> Ajuntaments Sagalés Altres 	Destinataris	<ul style="list-style-type: none"> Població local Turistes i visitants Estudiants
Recursos necessaris	<ul style="list-style-type: none"> El pressupost ja existeix, només cal reassignar-lo 		
Notes	-		

19:20h Torn obert de preguntes, comentaris, etc.

En Joat comenta que hi ha 223 persones al grup de whatsapp "L'Esquirol es mou" (un 10% de la població del municipi) i la majoria de peticions de viatges són per fer el recorregut l'Esquirol-Vic, Vic-L'Esquirol. Aquest grup el va crear la Sònia per cobrir les mancances en transport públic a l'Esquirol, però no es veu com a solució temporal i parcial.

Es repassen els antecedents de la ruta de transport públic Esquirol – Vic – Barcelona i altres rutes. Des de fa molts anys hi havia transport públic de busos bastant bàsic amb una línia principal Rupit – Cantoni – L'Esquirol i fins a Vic, amb viatges de matí, migdia i tarda, d'anada i

COLLSACABRAFUTUR

tornada. Tota la vida hi havia hagut aquesta i 2 línies bàsiques més. Sovint els horaris connectaven amb el bus a Barcelona des de Vic. Durant anys va ser així, i tot i haver poca freqüència funcionava.

Després Sagalés va prioritzar la línia e12 (bus Vic – Barcelona) sense esperar el transbord de l'autobús que baixava del Collsacabra. En aquell context la gent va pressionar l'Ajuntament per avançar l'autobús del Collsacabra uns minuts i poder fer connexió amb l'e12.

De 2016 a 2020 es van fer diverses reunions amb un grup de persones motivades per treballar una nova proposta de línies i horaris d'autobús d'acord amb les necessitats de la població (de fet es van arribar a fer enquestes de necessitats). En el grup hi estava involucrada la Sònia i l'Àlex Montanyà (alcalde de l'Esquirol), que expliquen la situació al GT de Mobilitat.

La vocació de la nova proposta era ampliar la freqüència de busos que baixaven de l'Esquirol i es va proposar dirigir els busos a Roda de Ter i Manlleu i allà poder fer el transbord cap a Vic o Barcelona. Amb les noves freqüències es van incorporar horaris de matí i capvespre per tornar de Vic i Barcelona.

Tanmateix després d'uns mesos d'haver implementat aquesta nova proposta (l'Esquirol – Roda – Manlleu) es va demostrar que no calien tantes freqüències, per exemple no calia busos a les 11h o 12h del matí i sobretot que la proposta no era pràctica per arribar a Vic, ja que la connexió Roda – Vic té molt temps d'espera (entre 10 i 30 min i a vegades fins a 1h) a la intempèrie (parades no cobertes). A més, l'arribada d'aquest autobús a Vic no està coordinada amb la sortida cap a Barcelona i també s'allarga molt l'espera d'aquest transbord. Actualment el trajecte de l'Esquirol a Barcelona pot trigar fins a 2h i 30min mentre que abans es trigava 1h i 30min. La nova proposta tampoc fa arribar l'autobús a Rupit i Cantoni. En aquesta línia l'octubre de 2022 amb l'Associació de veïns de Cantoni es va traslladar de nou a la Generalitat la necessitat de freqüències directes a Vic i de millorar les freqüències de Cantoni a l'Esquirol i Vic. No s'ha obtingut resposta de la Generalitat, encara.

Alguns participants van compartir les seves experiències, representant amb fidelitat la problemàtica i diversos perfils d'usuaris (o ja no usuaris) del transport públic:

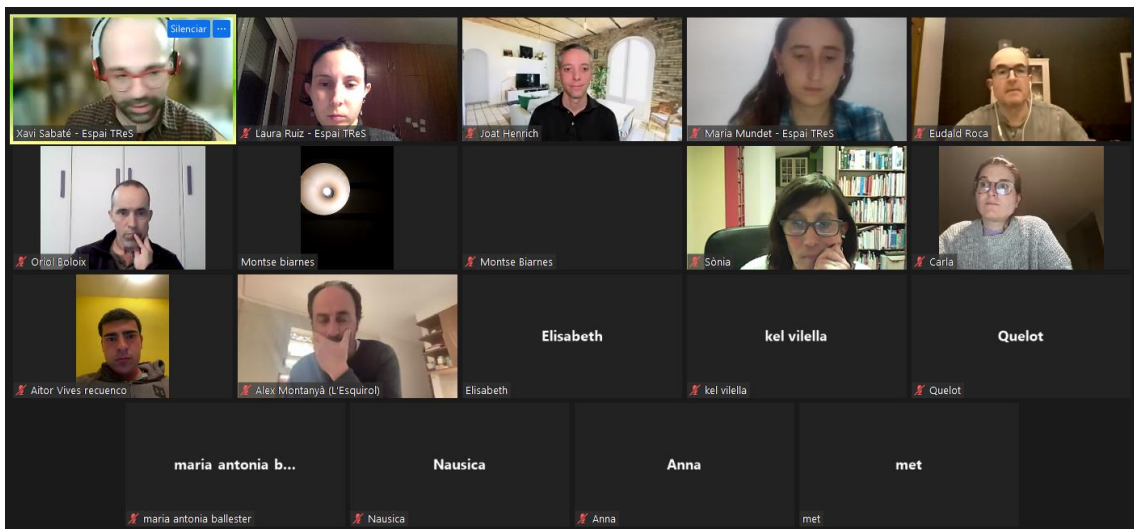
- En Joat va comentar que havia estat usuari de la línia tradicional i en 30 minuts estava a Vic, en canvi amb la nova els transbords no estan coordinats i es triga molt de temps per anar de Manlleu a Vic.
- La Nausica explica que estudia a Vic i es troba molts problemes amb el transport públic i té sort que existeixi el grup de whatsapp *L'Esquirol es mou*.
- A Quelot li passa el mateix, en l'enllaç de Manlleu/Roda cap a Vic s'ha d'esperar molt.
- La Maria Antonia Ballester acompanya el seu fill a Vic i hi baixa aviat i quan puja a les 7:30 o 7:45h hi ha retencions a la carretera de la gent que baixa de l'Esquirol a Vic. Després just baixen 2 autobusos quasi buits, que arriben després de les 8h a Vic (i per tant la gent que entra a treballar a aquella hora no els pot agafar). Pels joves menors de 18 anys i que no tenen cotxe és molt difícil baixar i pujar de Vic entre setmana a fer coses (extraescolars, vida social...). A més, durant el cap de setmana és possible baixar a Vic però no tornar a pujar a l'Esquirol.
- La Carla agafa la connexió cap a Barcelona i comenta que s'hauria de llevar massa d'hora per arribar a les 8h del matí a la feina. Opta per baixar amb una noia de Cantoni, amb la que no coincideixen a l'hora de tornar. Per això torna de Barcelona amb transport públic però sempre ha de trobar algú que la vagi a buscar a Vic. Això fa que molts dies amb el cansament del viatge acabi optant per agafar el seu cotxe, sense compartir amb altres persones.

COLLSACABRAFUTUR

- Tot i que molts joves tenen accés a la t16 i targeta verda, mobilitat gratuïta per a alguns usuaris, no s'utilitza perquè no hi ha transport. No es pot arribar a tot arreu amb aquestes targetes ja que són de diferents zones i per tant s'ha de pagar igualment. Això es degut a les corones i zonificació de l'ATM.
- A Manlleu una vegada et deixa l'autobús de la línia actual, cal caminar per travessar el municipi i arribar a l'estació per anar a Vic o Barcelona, ja que no hi ha transport intraurbà.

Es considera que per parlar amb la companyia abans cal conèixer les necessitats de tothom, i definir-les molt bé per dissenyar molt bé les solucions.

L'Àlex Montanyà expressa la seva preocupació pel transport escolar, ja que a l'Esquirol actualment ho assumeix la Generalitat (17.000 €), però en altres municipis ho fan les famílies i podria acabar essent així també al Collsacabra.

19:30h

Dinàmica: operativitzem (priorització) Com? Qui? Quan?

A partir de la fitxa, s'han traslladat les propostes a un panell per guiar la dinàmica per concretar les accions. El primer que es proposa fer és una prioritització de les accions (targetes verdes), per decidir quines accions concretar primer:

Accions	Suports
Recuperar autobusos directes de la línia Rupit – Cantonigròs – L'Esquirol – Vic (essent de 30 minuts màxim el temps de l'Esquirol a Vic)	12
Dur a terme una bona coordinació perquè els usuaris no s'hagin d'esperar a agafar l'autobús i aquest no trigui tant en fer els viatges	7
Recuperar un servei de connexió directa amb Barcelona	6
Habilitar un servei de vehicles municipals per transport de la gent gran	2
Proporcionar un transport públic de qualitat que passi per tots els pobles amb punt central a Cantonigròs	1
Construir una llançadora a demanda per Tavertet	0

A les accions inicials se'n van sumar de noves i algunes es van fusionar o relacionar, de manera que els resultats de la dinàmica són tres propostes complementàries per resoldre la necessitat d'un servei de transport eficient al Collsacabra:

1. Recuperar la línia Rupit – Cantonigròs – l'Esquirol – Vic i la connexió directa amb Barcelona

Es vol recuperar aquesta línia que havia existit des de feia anys al Collsacabra, abans de l'últim canvi i que feia que es pogués arribar de l'Esquirol a Vic en 30 minuts i fer el transbord cap a Barcelona. Es vol tornar a posar en funcionament la línia (amb un màxim de temps de transport de l'Esquirol a Vic de 30 min) i coordinar-la amb la connexió cap a Barcelona.

El grup considera que els ajuntaments del Collsacabra haurien de ser els impulsors d'aquest canvi (tenint un model de transport públic acordat entre ells) i assistir a la negociació amb Sagalés i fer la valoració tècnica dels horaris i línies que calen (amb el suport de personal tècnic de mobilitat). També caldria comptar amb tècnics especialistes en mobilitat d'administracions supramunicipals per donar suport **al disseny dels horaris i a la valoració d'alternatives**. S'indica que com a mínim ha d'haver itineraris d'anada i tornada en horari de matí, migdia i tarda-vespre i que de fet, amb un sol vehicle es podria arribar a fer 4 itineraris d'anada i tornada durant un dia. També es proposa que hi hagi un horari de bus per sortir a les 7h de l'Esquirol.

Per fer-ho caldria assegurar però, que es **tenen en compte les necessitats dels usuaris i usuàries del transport públic** (per exemple a través d'aquest grup de treball de mobilitat) i que es coneixen **les motivacions dels no usuaris** del transport públic.

També es proposa demanar a l'**Autoritat del Transport Metropolità (ATM)** una excepció tarifària al Collsacabra, per a que almenys es consideri de la mateixa zona tarifària que Roda de Ter (on hi ha serveis essencials com el CAP). Tanmateix, un primer pas és aconseguir un bon servei d'autobús.

Donat que la posada en marxa d'aquests horaris i línies pot trigar un mínim de 6 mesos, es proposa com a **primer pas corregir els horaris actuals ([web](#)) per reduir les esperes de transbord** a Vic i Barcelona.

També es proposa buscar alternatives impulsades des de l'administració però que no impliquin la companyia Sagalés, que és molt gran i té un gran control sobre les propostes d'horaris i línies i a vegades ho modifiquen segons els seus interessos. En aquest cas, cal considerar que l'ATM atorga una subvenció per al transport públic al Collsacabra, de la qual actualment es beneficiària Sagalés, com a adjudicatària del concurs públic. Caldria **investigar si és possible destinar la subvenció de l'ATM a alternatives de transport**. Es proposa consultar les propostes i experiències de la [Taula de Mobilitat comarcal](#), promoguda pel Consell Comarcal d'Osona i que compta amb la participació d'entitats. Una altra proposta seria subvencionar de forma parcial el cost dels taxis.

Roda de Ter
Manlleu
L'Esquirol
Cantonigròs

Sagalés

A partir del 16/11/2020

2. Reforçar el transport públic a demanda

El transport a demanda a Tavertet ja existeix (fins l'Esquirol) i es fa en un taxi que posa Sagalés ([web](#)). Actualment des de l'Ajuntament de l'Esquirol s'està treballant el transport a demanda a Cantonigròs per poder aconseguir horaris cap a Vic, Manlleu, etc. A Cantoni es proposa establir uns horaris pels autobusos a demanda i que la gent pugui indicar si l'agafarà o no per arribar on hi hagi més freqüència de pas d'autobusos, per exemple L'Esquirol. L'experiència al Lluçanès amb aquest tipus de transport no ha funcionat, tanmateix a la Vall del Ges, on les línies són més curtes, sí que està funcionant i amb molta freqüència i regularitat. Es pot mirar de replicar la fórmula d'aquesta zona. També en el seu moment es va parlar d'un servei de transport públic que circulés entre els municipis del Collsacabra.

Es proposa disposar d'un aplicatiu que serveixi per demanar els busos a demanda (o els regulars) per a diverses persones (fent un viatge a mida però compartint l'autobús). Existeix una **app pública pel transport públic a demanda** (servei anomenat [clic.cat](#), amb diverses apps per Android o iOS segons l'empresa que gestiona el servei (Sagalés on demand, Ne-Mi, TADCAT o EL MEU BUS). Més informació del projecte al [web de la Generalitat](#).

3. Buscar alternatives al transport públic (vehicles i trajectes compartits)

Es proposa millorar tecnològicament el sistema informal de compartir cotxe (actualment el grup de whatsapp anomenat "L'Esquirol es mou"). Algunes millores tecnològiques que es podrien introduir serien compartir els costos del desplaçament o connectar persones que no es coneixen.

S'ha proposat a la Universitat de Vic que estudiants puguin desenvolupar **l'aplicatiu per compartir trajecte (cotxe)** a mesura pel Collsacabra, però també hi ha diversos aplicatius ja existents com [Hoop Carpool](#).

A llarg termini, la Comunitat Energètica de l'Esquirol (Cooperativa Collsacabra Verd) també té pensat adquirir un cotxe elèctric que podria servir com a servei a demanda (tipus taxi).

COLLSACABRA FUTUR

Mobilitat i transport públic

Dm 14 març

19 - 20:30h

En línia

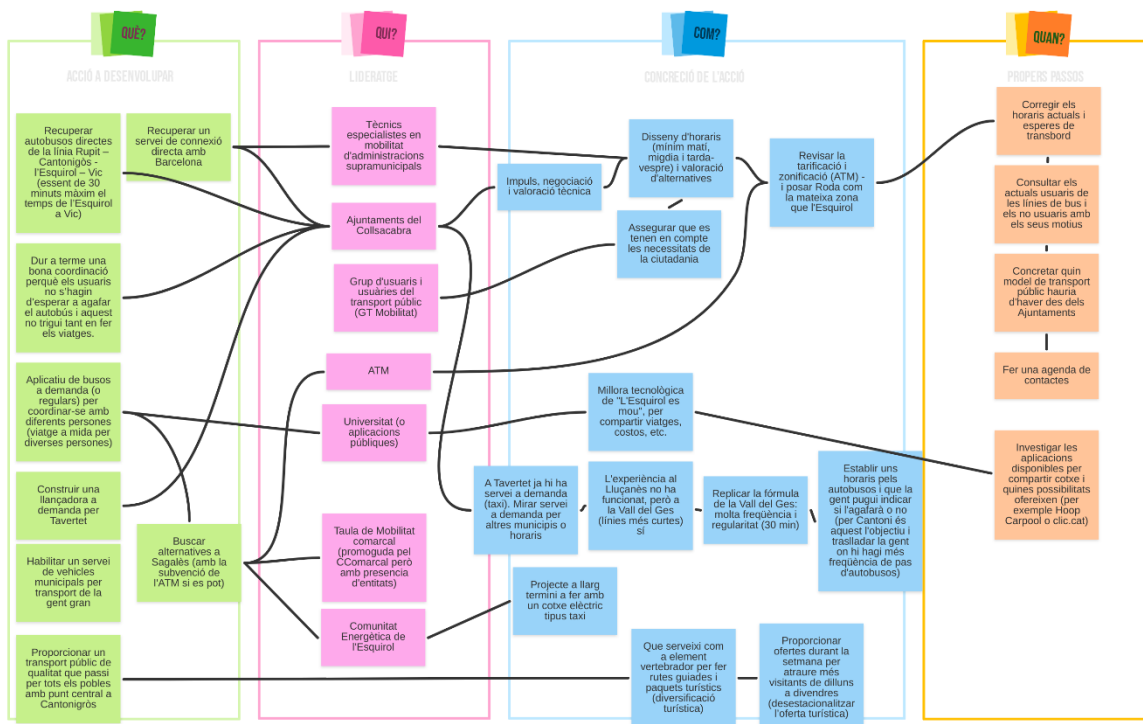
COLLSACABRA FUTUR

Mobilitat i transport públic

Línia directa Collsacabra-Vic-Barcelona

Objectiu Revisió dels horaris de bus i altres iniciatives per impulsar una mobilitat sostenible

Ajuntament de L'Esquirol

Ajuntament de Rupit i Pruit

Ajuntament de Tavertet

Diputació Barcelona

20:15h

Conclusió i propers passos

Com a propers passos es recullen algunes accions a impulsar a continuació de la sessió:

1. Corregir els horaris actuals i les esperes en els transbords
2. Consultar els actuals usuaris de les línies de bus i els no usuaris amb els seus motius
3. Concretar quin model de transport públic hauria d'haver
 - Ajuntaments del Collsacabra

Paral·lelament, es proposa investigar les aplicacions disponibles per compartir cotxe i les oportunitats que ofereixen

- Membres del GT Mobilitat

COLLSACABRAFUTUR

També es recullen detalls organitzatius del grup de treball:

El grup es vol continuar reunint més endavant per fer seguiment de l'avenç de les accions i de l'estat del transport públic al territori. Com a acció, el GT entoma la investigació d'aplicacions disponibles que ofereixin millores respecte el grup de whatsapp "L'Esquirol es mou".

S'acorda posar en contacte els membres del grup de treball (via correu) i enviar l'acta també a aquells inscrits a la trobada o interessats.

20:30h

Final de la reunió